

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 12294

гр. София, 21.03.2024 г.

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 128 СЪСТАВ, в закрито заседание на двадесет и първи март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: СОФИЯ Г. ИКОНОМОВА

като разгледа докладваното от СОФИЯ Г. ИКОНОМОВА Гражданско дело № 20231110120905 по описа за 2023 година

Предявени са искове от К. Й. П., ЕГН *****, с адрес гр.БЛ, ж.к.АМ, бл.27, ет.5, ап.15, чрез адв.З., със съдебен адрес гр.София, ж.к.ЛН 3, ул.ГД“ № 6, насочени срещу „ФБ“ ЕООД, ЕИК 22, със седалище и адрес на управление гр.София, ж.к.ЛН, бул.“ДН“ № 28, СЦ ет.2, ап.40-46, представлявано от ПД, за прогласяване за нищожен на сключения между страните договор за поръчителство № 3779896/26.02.2020 г., както и за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата от 10.00 лв., предявена частично от 200.00 лв., като платена недължимо по нищожния договор.

Претендира се присъждане на направените по делото разноски.

Правят се искания на основание чл.190 от ГПК да бъде задължено ответното дружество да представи в цялост кредитното досие по договор за поръчителство № 3779896/26.02.2020 г. и справка от счетоводството си за всички извършени плащания, в това число платежни нареждания за погасени вноски по договора за поръчителство, разписки, извадка от счетоводните книги касателно ищеца, както и относимите погасителен план и СЕФ.

Иска се да бъде назначена и съдебно-счетоводна експертиза.

Направено е искане за привличане по делото като трето лице помагач на „ИАМ“ АД, което да представи намиращи се у него документи – договор за паричен заем № 3779896, сключен между него и ищеца, както и прилежащите към него погасителен план, СЕФ, погасени вноски по кредита, разписки, извадка от счетоводните книги.

В срока за отговора, ответникът по делото е депозирал такъв, в който се съдържат доводи по допустимостта и основателността на предявените искове.

Съдът, след като извърши служебна проверка по реда на чл. 140, ал.1 от ГПК на редовността на исковата молба и на предявените искове, както и другите искания и възражения на страните, намира, че следва да се произнесе с определение по всички предварителни въпроси и по допускане на доказателствата.

Искането за привличане на „ИАМ“ АД като трето лице помагач е основателно с оглед твърденията по делото, а именно, че събирането на вземането на ответника по оспорената като нищожна клауза е възложено на „ИАМ“ АД и е включено в погасителния план.

По направените от страните доказателствени искания, съдът намира следното:

Искането за задължаване на ответника и на ТЛП да представят намиращи се при тях документи следва да бъде уважено под условие, а именно, че тези лица разполагат с посочените документи.

За изясняване на спора от фактическа страна, следва да се назначи и поисканата от ищеца съдебно-счетоводна експертиза.

Водим от горното и на основание чл.140 от ГПК, съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ОБЯВЯВА НА СТРАНИТЕ ДОКЛАДА ПО ДЕЛОТО : Предявени са иски от К. Й. П., ЕГН *****, с адрес гр.БЛ, ж.к.АМ, бл.27, ет.5, ап.15, чрез адв.З., със съдебен адрес гр.София, ж.к.ЛН 3, ул.ГД“ № 6, насочени срещу „ФБ“ ЕООД, ЕИК 22, със седалище и адрес на управление гр.София, ж.к.ЛН, бул.“ДН“ № 28, СЦ ет.2, ап.40-46, представлявано от ПД, за прогласяване за нищожен на сключения между страните договор за поръчителство № 3779896/26.02.2020 г., както и за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата от 10.00 лв., предявена частично от 200.00 лв., като платена недължимо по нищожния договор.

Претендира се присъждане на направените по делото разноски.

Ищецът твърди, че на 26.02.2020 г. е сключил договор за заем № 3779896 с „ИАМ“ АД, по силата на който ищецът е получил сумата в размер на 1000.00 лв., при седмични погасителни вноски. Във връзка с чл. 4 от договора за предоставяне на заем, ищецът е сключил с „ФБ“ ЕООД договор за предоставяне на гаранция № 3779896, по силата на който ищцата следвало да заплати на ответника възнаграждение, което било разсрочено, и подлежало на заплащане заедно с погасителните вноски по кредита.

Според ищеца, в чл.4 от договора е уговорено, че страните се съгласяват договорът за заем да бъде обезпечен с гарант - две физически лица, поръчители или банкова гаранция в полза на институцията, отпуснала кредита, като поръчителите следва да отговарят на следните условия: да представи служебна бележка от работодател, за размер на трудовото възнаграждение, нетния размер на трудовото възнаграждение да е в размер на минимум 1 000 лв., да работи по безсрочен трудов договор, да не е поръчител, да има чисто ЦКР и др. Отбелязва се, че в ал.2 от чл.4 страните са уговорили, че в случай на неизпълнение на задължението си по настоящия договор да представи обезпечение в срока по предходната алинея, заемателят дължи на заемотателя неустойка.

Ищецът оспорва неустоечната клауза по чл. 4 от договора като неравноправна и нищожна на основание чл. 143, ал. 2, т. 5 от Закона за защита на потребителите /ЗЗП/, тъй като същата задължава потребителя при неизпълнение на неговите задължения да заплати необосновано висока неустойка. Навежда доводи и че въпросната клауза не е индивидуално уговорена, съгласно чл.146 от ЗЗП.

Излага се, че доколкото договорът за кредит бил потребителски, то потребителски характеристики имал и процесния договор за предоставяне на гаранция.

Счита, че договорът за предоставяне на гаранция бил сключен при начална липса на основание, доколкото потребителят не получавал услуга по посоченото правоотношение. Отделно посочва, че дгворът е нищожен и поради обстоятелството, че същият бил сключен между длъжника и поръчителя, а не между кредитора и поръчителя, както изисквал законът.

Излага, че едносилчен собственик на капитала на ответника бил заемотателят по договора за кредит, поради което заплащането на възнаграждение по договора за гаранция представлявало всъщност едно допълнително възнаграждение за заемотателя, което се

дължало от момента на сключване на договора за заем, независимо дали заемателят е изправна страна по същия или не.

Обяснява, че договорът за предоставяне на гаранция бил нищожен и поради накърняване на добрите нрави, доколкото сумата, която била уговорена като възнаграждение била в размер на повече от половината от сумата по отпуснатия заем, с което се нарушавали принципите на добросъвестност и справедливост.

Заявява, че доколкото е извършил плащане по нищожна сделка, то е недължимо и следва да му бъде върната заплатената сума.

В срока за отговор, ответникът по делото е депозирал такъв, в който се съдържат доводи по допустимостта и основателността на предявения иск.

Ответникът оспорва установителния иск като недопустим поради липсата на правен интерес с оглед възможността ищецът да се защити с осъдителен иск. Процесуалното поведение на ищеца се определя като злоупотреба с право и съзнателен опис за обогатяването му за сметка на ответника.

По съществото на спора се твърди, че ответното дружество е вписано като финансова институция в регистъра на БНБ за финансовите институции по чл. 3а ЗКИ с предмет на дейност предоставяне на гаранционни сделки по занятие. Именно поради това, в качеството си на търговец, ответникът следва да получава и съответно възнаграждение по сключената от него гаранционна сделка. Ответникът счита за неоснователно твърдението, че процесният договор е лишен от правно основание, доколкото същият е сключен, за обезпечаване на задълженията на заемателя, от една страна и от друга – поради възможността за ответника да получи договорно възнаграждение.

Счита за неоснователно и твърдението, че договорът противоречи на добрите нрави, доколкото съгласно чл.9 ЗЗД в отношенията между правните субекти действия принципът на свободно договаряне. Отделно, счита че твърденията за нищожност на договора, поради накърняване на добрите нрави са недоказани, доколкото липсват твърдения за нарушаване на конкретен морален принцип.

Оспорва се да е налице нееквивалентност на насрещните престации по договора, доколкото ответникът се е задължил да отговаря солидарно със заемателя за сума, която значително надхвърля сумата по договора, отделно, гаранцията се простира върху всички последици от неизпълнението на главното задължение.

Ответникът твърди, че доколкото същият е търговец няма как да извършва безвъзмездни сделки. Посочва се и че заемотателят е дал различни начини на заемателя за обезпечаване на договора за кредит, като въпреки това ищецът е избрал именно да сключи процесния договор за гаранция с ответника.

По отношение на релевираното от ищеца основание за нищожност на процесния договор на основание чл.143, ал.2, т.19 ЗЗП и чл.19, ал.4, вр. чл.22 ЗПК твърди, че същото е неотнормено към процесния договор, доколкото посочените норми са приложими само по отношение на договори за потребителски кредит, какъвто процесния договор не е.

По така изложените съображения, от съда се иска да отхвърли предявения иск, като присъди на ответника направените от него разноски по делото. В условията на евентуалност – ако съдът намери исковете за основателни, прави възражение за прекомерност на заплатения от ищеца адвокатски хонорар.

- обстоятелства, от които произтичат претендираните права и задължения - ищецът черпи права от изпълнение на задължения по нищожен договор, както и от заплатени на ответника суми без правно основание;

- правна квалификация – предявените искове са с правно основание чл.26, ал.1, предл.2 ЗЗД вр. чл.10, ал.1, чл.11 и чл.12 от ЗПК вр. чл.22 от ЗПК; и чл.55, ал.1, предл.1 от

ЗЗД;

- **права и обстоятелства, които се признават** – няма такива;

- **обстоятелства, които не се нуждаят от доказване** – няма такива;

- **разпределение на доказателствената тежест** - *ответникът* следва да установи, че клаузите по процесния договор са индивидуално уговорени, че е изпълнил задължението си да представи необходимата преддоговорна информация на ищеца, че клаузите на договора осигуряват равнопоставеност на страните по него; *ищецът* следва да установи извършено в полза на ответника плащане в предявения размер, а *ответникът* да установи наличието на правно основание, на което да е получил плащането.

- **факти, за които страните не сочат доказателства** – няма такива;

КОНСТИТУИРА като трето лице помагач по делото „ИАМ“ АД, ЕИК 11, със седалище и адрес на управление гп.София, бул.“ДН“ № 28, ет.2, представлявано от ГТ.

ЗАДЪЛЖАВА „ФБ“ ЕООД най-късно в първото по делото съдебно заседание да представи в цялост кредитното досие по договор за поръчителство № 3779896/26.02.2020 г. и справка от счетоводството си за всички извършени плащания, в това число платежни нареждания за погасени вноски по договора за поръчителство, разписки, извадка от счетоводните книги касателно ищеца, както и относимите погасителен план и СЕФ, **ако разполага с такива**, като му УКАЗВА, че при неизпълнение съдът може да приложи правните последици на чл.161 ГПК.

ЗАДЪЛЖАВА „ИАМ“ АД най-късно в първото по делото съдебно заседание да представи договор за паричен заем № 3779896, сключен между него и ищеца, както и прилежащите към него погасителен план, СЕФ, погасени вноски по кредита, разписки, извадка от счетоводните книги, **ако разполага с такива**.

НАЗНАЧАВА съдебно-счетоводна експертиза, изпълнима от вещото лице С. И., тел.08, която като се запознае с данните по делото и извърши необходимите справки, да отговори на поставените в исковата молба въпроси.

Определя възнаграждение за изготвяне на експертизата в размер на 350.00 лв., платимо от бюджета на съда.

Да се призове вещото лице след представяне на доказателства за внесения депозит.

УКАЗВА на вещото лице, че следва да представи заключението си не по-късно от една седмица преди датата на съдебното заседание.

НАСРОЧВА делото за разглеждане в открито съдебно заседание на 16.04.2024 г. от 9.20 ч., за която дата да се призоват страните и вещото лице след представяне на доказателства за внесения депозит.

На основание чл. 140, ал. 3 ГПК, **СЪДЪТ НАПЪТВА СТРАНИТЕ КЪМ ПОСТИГАНЕТО НА СПОРАЗУМЕНИЕ и към МЕДИАЦИЯ.**

Препис от настоящето определение да се връчи и на двете страни, на ищеца и препис от отговора на ответника, а на третото лице помагач и препис от исковата молба и отговора към нея.

Определението не подлежи на обжалване.

Съдия при Софийски районен съд: _____